

2007

**GRANSKING AV
BÆRUM KOMMUNE
FASE 3**

ADVOKATFIRMAFT
HJELSETH, KILSTAD & BORGES DA

Innhold

SAMMENDRAG	0
1 INNLEDNING - BAKGRUNN	1
1.1 MANDATET	1
1.2 GRANSKINGSUTVALGETS SAMMENSETNING	2
1.3 SYSTEMATISK GRANSKING OG TIPSBASERT GRANSKING	2
1.4 GRANSKINGSARBEIDET - INFORMASJONSKILDER	2
2 KORRUPSJON	1
2.1 BESLUTNINGSTAKEREN VED EKSTERNE KJØP.....	1
2.2 DEN MEDANSATTE – VERDIEN AV INNSYN	1
2.3 LEVERANDØREN	2
2.4 DEN KORRUPTTE KONSTELLASJONEN - METODEVALG	2
3 SYSTEMATISK GRANSKING	3
3.1 BESTILLER–UTFØRER MODELLEN OG KORRUPSJON.....	3
3.2 UTVALGTE DELER AV KOMMUNEN.....	3
3.2.1 <i>BK Bedrifter, Boligkontoret og Anskaffelsesavdelingen</i>	3
3.2.2 <i>Prosjekt og utbygging</i>	4
3.2.3 <i>Utleie og transport</i>	9
3.2.4 <i>Park og Idrett</i>	11
3.2.5 <i>Bygningsdrift</i>	11
3.2.6 <i>BKB Data</i>	12
3.2.7 <i>VA-nett</i>	13
3.2.8 <i>Renhold og Vikar</i>	13
3.2.9 <i>Anskaffelsesavdelingen</i>	14
3.2.10 <i>Boligkontoret</i>	15
3.2.11 <i>Spørreundersøkelse</i>	15
4 TIPSBASERT GRANSKING	17
4.1 TIPSTELEFONEN	17
4.2 OPPFØLGNING AV TIPSENE.....	17
4.3 GENERELLE BEMERKNINGER TIL INNKOMNE TIPS	17
4.4 KRITIKKVERDIGE FORHOLD	18
5 VURDERINGER OG ANBEFALINGER	19
 VEDLEGG: SPØRRESKJEMA.....	 1

Sammendrag

Mandatet for granskingens Fase 3 har vært å foreta undersøkelser i deler av kommunen med det formål å avdekke eventuelle irregulære eller kritikkverdige disposisjoner.

I sitt arbeid har Granskingsutvalget i første rekke fokusert på korrupsjon. Dette dels basert på foranledningen for at utvalget ble nedsatt, men særlig fordi dette etter utvalgets vurdering representerer det største økonomiske tapspotensialet for kommunen. Utvalgets arbeid har vært todelt. Den ene delen har bestått i å følge opp tips som har kommet inn. Den andre delen har bestått i en systematisk analyse av utvalgte deler av kommunen med tanke på økonomiske misligheter.

I alt 52 tips har vært behandlet av Granskingsutvalget i Fase 3. Tipsene har omhandlet alle deler av kommunen. Hvert enkelt tips har blitt grundig vurdert og fulgt opp. Granskingsutvalget har vurdert kommunens korrupsjonssårbarhet med utgangspunkt blant annet i eksterne kjøp.

Innenfor sin knappe tidsramme har utvalget i den systematiske delen valgt å fokusere på BK Bedrifter. I tillegg har vi gjennomgått Anskaffelsesavdelingen og Boligkontoret, som hver på sin måte er korrupsjonssårbar. En viktig del av arbeidet har vært å identifisere eventuelle irregulære knytninger mellom ansatte i kommunen og leverandører til kommunen.

Vårt arbeid har avdekket følgende:

- I de deler av kommunen som er systematisk undersøkt er det ingen indikasjoner på at korrupsjon foregår. De undersøkte avdelingene kan etter utvalgets oppfatning ”friskmeldes”. Vi har ikke funnet noen form for ”korrupsjonskultur” i Bærum kommune. Granskingsutvalget mener mulighetene for å kunne begå korrupsjon i de undersøkte delene av kommunen er små, til tross for at det gjøres relativt store kjøp fra eksterne leverandører.
- Kommunen har gode systemer for økonomi og styring. Det kan nevnes særskilt TKL (Total Kvalitetsledelse) og Prognose. Å sørge for fullgod bruk av disse systemer og rutiner bør være en kontinuerlig og viktig oppgave for kommunen.
- Det er for få rammeavtaler. Kommunen bør relativt raskt vurdere om den planlagte utvidelse av kapasiteten hva gjelder bemanning i Anskaffelsesavdelingen er tilstrekkelig. Praksis i bruken av rammeavtaler er ulik i de forskjellige avdelingene. Kunnskapsnivået omkring bruken av rammeavtalene bør derfor heves.
- Bestiller-utfører modellen som er det bærende prinsippet for BK Bedrifter er, med sin deling av bestiller- og utførerfunksjonene, med på å motvirke korrupsjon.
- Det bør i sterkere grad tilstrebes åpenhet rundt ansattes eventuelle næringsvirksomhet og andre bi-verv. I tillegg bør de ansattes bevissthet omkring inhabilitet og hvordan man bør møte tilbud til de ansatte fra kommunens leverandører om goder, styrkes ytterligere.

- Tipsene Granskingsutvalget har jobbet med har avdekket enkelte kritikkverdige forhold, men ingen som har ledet til politianmeldelse.
- De tiltak kommunen har satt i verk etter korrupsjonssaken i Eiendomsforvaltningen, gjennom blant annet gransking i flere faser og informasjon til de ansatte, har resultert i en sterk bevissthet hos mange ansatte omkring korrupsjon.

1 Innledning - bakgrunn

Bærum kommunestyre fattet i kommunestyremøte den 28. februar 2007 vedtak om å bevilge midler til ytterligere gransking av kommunen med tanke på mulige misligheter.

Etter forskrift gitt i medhold av lov om offentlige anskaffelser del I og II, utlyste Bærum kommunerevisjon i februar 2007 åpen anbudskonkurranse for kjøp av granskingstjenester. De etterspurte tjenester gjaldt bistand til ledelse og slutføring av den allerede pågående interne granskingen i Bærum kommune.

Denne rapport omhandler det arbeid som er utført på basis av kommunens oppdrag som beskrevet og er betegnet som Fase 3 i granskingen av Bærum kommune.

Bærum kommune var i februar 2007 allerede under gransking, ved at et granskingsutvalg ble oppnevnt 8. desember 2006, med det mandat å undersøke Eiendomsforvaltningen i kommunen (fase 1). Bakgrunnen for dette var siktelsene av ansatte i kommunen som var tatt ut for grov korrupsjon relatert til male- og vedlikeholdsarbeider. Dette granskingsarbeidet ble ledet av Advokatfirmaet G-partner AS, og har vært utført i to faser.

Rapport fra fase 1 ble ferdigstilt 5. februar 2007 og behandlet av Kontrollutvalget i Bærum kommune den 12. februar 2007. Fase 1 gjaldt i hovedsak fagområdet overflatebehandling.

Advokatfirmaet G-partner AS ble bedt om å fortsette sitt arbeid i en fase 2, særlig knyttet til andre fagområder enn overflatebehandling innenfor Eiendomsforvaltningen i kommunen. Granskingsutvalget ferdigstilte sin rapport for fase 2 den 18. april 2007. Rapporten ble behandlet i Kontrollutvalget i Bærum kommune den 30. april 2007.

1.1 Mandatet

Mandatet for granskingens Fase 3 har vært:

Foreta undersøkelser i deler av kommunen med det formål å avdekke eventuelle irregulære eller kritikkverdige disposisjoner.

Suksesskriterier

- Dokumentere eventuelle funn, eventuelt friskmelde deler av kommunen.
- Avgi rapport til Bærum kommunerevisjon innen onsdag 23. mai 2007.
- Overholde resursrammene.

Konkrete oppgaver

- Avgrense oppdraget
- Utarbeide rammer og tidsplan
- Gjennomgå og avklare gjenstående mottatte tips
- Avklare faktiske forhold bl.a. å avdekke eventuelle økonomiske tap
- Beskrive årsaker til eventuelle funn
- Foreslå forbedringer
- Bemanne tipstelefonen
- Skrive rapport

1.2 Granskingsutvalgets sammensetning

Advokatfirmaet Hjelseth, Kilstad & Borgen DA (HKB) ble den 15. mars 2007 valgt til å lede granskingsutvalget i fase 3.

Granskingsutvalget har bestått av følgende personer:

Advokat og siviløkonom Birger Tennøe, HKB (leder)
Advokat Tore Jarl Hjelseth, HKB
Morten Mjøltnes, Bærum kommunerevisjon
Ann Kristin Netland, Bærum kommunerevisjon
Helene Sverdrup Sevre, Bærum kommunerevisjon

I tillegg har følgende personer deltatt i granskingsutvalget på ad hoc basis:

Advokat Øyvind Kilstad, HKB
Majken Paulsen, Bærum kommunerevisjon

1.3 Todelt gransking: Systematisk og tipsbasert

Granskingsutvalgets arbeid har vært todelt, hvor en del har omfattet en systematisk tilnærming til de deler av kommunen utvalget i utgangspunktet har ansett for mest korrupsjonssårbare. Granskingsutvalget prioriteringer har funnet sted på basis av visse kriterier, se kapittel 2 og 3 i rapporten.

Den andre delen av granskingen har omfattet tilrettelegging for mottak av tips (både fra eksterne og fra ansatte i kommunen), vurdering av alle innkomne tips, samt oppfølging av de tips som har påkalt interesse. Se kapittel 4 i rapporten om dette.

1.4 Informasjonskilder

Når det gjelder utvalgets konkrete arbeidsoppgaver og gjøremål, har dette blant annet bestått i følgende:

- Intervjuer av ansatte på ulike nivåer med henblikk på å skaffe detaljert oversikt over interne forhold, arbeidsfordeling, de ansattes kontaktflate mot eksterne aktører og graden av kontroll/innsyn internt i kommunens ulike deler
- Intervjuer med tanke på å avdekke manglende oppfølging av anskaffelsesreglementet eller hvor det på annen måte ligger til rette for korrupsjon eller korrupsjonslignende adferd
- Intervjuer av personer relatert til konkrete opplysninger om mulige misligheter
- Samtaler med personer i kommunen med anmodning om tallmateriale av betydning for utvalgets arbeid, inkludert sammenstilling av slikt materiale

- Analyser av kommunale regnskapstall og oppstillinger, mottatt fra personer i kommunen, etter særskilt anmodning fra granskingsutvalget
- Analyser av kvantifiserte fordelinger, mottatt etter særskilt anmodning fra granskingsutvalget
- Gjennomgang av leverandørreskontro for eksterne leverandører til kommunen
- Sjekking av historiske enkelt-fakturabilag
- Skriftlige spørreundersøkelse, inkludert analyse av innkomne svar
- Gjennomgang og kryssjekking av prosjekter med henblikk på å avdekke påfallende langvarige/gjentatte oppdrag eller leveranser fra eksterne leverandører til kommunen v/samme person(er)
- Undersøkelser og innhenting av materiale fra ulike registre (bl a grunnboken og Foretaksregisteret) som ledd i oppfølging av konkrete opplysninger (i hovedsak, tips) om mulige misligheter
- Fysiske befaringer knyttet til sjekk av tips

2 Korrupsjon

Utvalgets mandat har vært å ”foreta undersøkelser i deler av kommunen med det formål å avdekke eventuelle irregulære eller kritikkverdige disposisjoner”. Mandatet favner etter sin ordlyd alt fra den uheldige saksbehandling til nasking, utroskap, underslag og korrupsjon. Ut fra den korte tid utvalget har hatt til rådighet, har en i den generelle analyse av kommunen valgt å fokusere på **korrupsjon**. Dette dels basert på foranledningen for at utvalget ble nedsatt, men særlig fordi dette etter utvalgets vurdering representerer det største økonomiske tapspotensialet for kommunen. Det har også vært et ønske fra oppdragsgiver at utvalgets arbeid skulle resultere i økt når kompetanse hos kommunerevisjonen når det gjelder korrupsjon og gransking i en slik forbindelse.

Korrupsjon i en organisasjon (eksempelvis en kommune) foregår ved at en ansatt foretar disposisjoner på organisasjonens vegne til gunst for en utenforstående, mot at den ansatte mottar en personlig fordel. Disposisjonen er dermed ikke foretatt med organisasjonens beste for øye, og et tap eller et tapspotensiale for organisasjonen oppstår. En forutsetning for å kunne være korrupt er at man innehar en posisjon som gir mulighet til å foreta disposisjoner eller beslutninger på vegne av organisasjonen.

Ansatte i en kommune fatter i prinsippet to typer beslutninger som er særlig relevante i forhold til korrupsjon. Det ene formen for slike beslutninger er forvaltningsvedtak, for eksempel i byggesaker eller ved tildeling av sosialbolig. Den andre formen er beslutninger om å foreta **eksterne kjøp** av varer og tjenester på vegne av kommunen. Granskingsutvalget har i sitt arbeid fokusert på den sistnevnte formen.

I den systematiske analyse av kommunen (som ikke gjelder oppfølging av tips) har Granskingsutvalget ansett graden av eksterne kjøp som et viktig kriterium for sine prioriteringer, fordi slike kjøp utgjør det mest iøynefallende økonomiske tapspotensialet for kommunen. De deler av kommunen som forestår utstrakt kjøp fra eksterne leverandører, har utvalget altså vurdert som særlig korrupsjonssårbare.

2.1 **Beslutningstakeren ved eksterne kjøp**

En forutsetning for at en ansatt i kommunen kan begå korruperte handlinger er at han har faktisk beslutningsmyndighet i forhold til kjøp fra eksterne leverandører.

Vi har derfor konsentrert våre undersøkelser til de personene som reelt velger kommunens leverandører.

2.2 **Den medansatte – verdien av innsyn**

Jo mer alene en beslutningstaker er vedrørende valg av leverandør til kommunen, jo større er mulighetene for denne til å begå korrupsjon.

Medbestemmelse og innsyn fra andre ansatte begrenser korrupsjonsmuligheten. Skal beslutningstaker begå korrupsjon i situasjoner hvor medansatte har innsyn, forutsetter som regel dette at også medansatte er med å begå misligheter.

Beslutnings- og kontrollstrukturer som legger opp til involvering fra flere personer (enten internt i avdelingen eller på tvers av avdelingene) vil dermed virke reduserende på risikoen for korrupsjon.

2.3 Leverandøren

Ved siden av den (eller de) korruperte ansatte, må det nødvendigvis finnes en leverandør til kommunen, som blir tilgodesett mot å bestikke eller dele utbyttet med den/de korruperte kommuneansatte.

Leverandørstrukturen i forhold til de enkelte deler av kommunen er derfor av stor betydning ved kartlegging av korrupsjonssårbarhet.

2.4 Den korruperte konstallasjonen - metodevalg

Dersom en beslutningstaker i kommunen skal kunne begå korrupsjon, forutsetter det altså at han enten har en posisjon som er skjernet fra reelt innsyn eller at kolleger som har innsyn godtar eller er med på forbrytelsen.

Å finne medsammensvorne blant leverandører (og eventuelle medansatte) krever at den korruperte klarer å bygge en fortrolig relasjon, på et område hvor det er stor risiko for å bli avslørt og hvor fallhøyden er stor.

Det å til stadighet skulle etablere slike fortrolige relasjoner vil derfor være vanskelig. Et kjennetegn ved systematisk korrupsjon er følgelig at har man først truffet eller vervet en alliert eller to, holder man fast ved disse, og gjentar korrupsjonshandlingene i en serie prosjekter eller kjøp.

Et metodisk utgangspunkt for utvalgets arbeid har derfor vært å kartlegge de korrupsjonssårbare avdelingene for å identifisere eventuelle faste og langvarige tilknytninger mellom beslutningstakere i kommunen, medansatte og leverandører.

Et fast mønster hvor de samme personer går igjen, vil indikere korrupsjonsmulighet.

3 Systematisk granskning

3.1 Bestiller–utfører modellen og korrupsjon

Bærum kommune valgte i 1996 å organisere deler av kommunen etter en bestiller- utfører modell. I prinsippet innebar dette at man brøt med den gamle etatsstrukturen og foretok en inndeling av en rekke avdelinger i en forvalter-enhet (bestiller) og en utførende enhet.

De utførende enheter ble organisert i det som i dag heter BK Bedrifter. Dette er produserende økonomiske enheter som yter tjenester til andre deler av kommunen mot en avtalt pris. Hensikten med denne modellen er å tilrettelegge for en effektivitetsgevinst for kommunen. Utvalget har vurdert om denne organisasjonsmodellen har spesielle svakheter eller fordeler i forhold til korrupsjonsrisiko.

Modellen medfører at behovsdefinering på bestiller-siden, og beslutning om leverandørvalg på utfører-siden, er splittet opp i to separate avdelinger. Dette begrenser korrupsjonsmulighetene i begge avdelingene: Bestiller vil ha en oppfatning og en forventning om hva man skal kjøpe og hva det skal koste. Dette fungerer derfor som en kontroll og reduserer muligheten for utfører, som velger leverandøren, til å kunne definere et fiktivt behov eller fingere kostnadsoverskridelse.

Å tappe midler fra kommunen i form av en korrupsjonsgevinst blir dermed vanskeligjort.

Utfører på sin side blir vurdert blant annet etter graden av oppnåelse av forventet resultat for sin avdeling. Dette medfører et inntekts- og kostnadsfokus for avdelingen og dens leder, som er noe mer uttalt enn for øvrige deler av kommunen, hvilket antas å virke forebyggende for korrupsjon. De negative resultatvirkninger som valg av suboptimale løsninger (ved korrupsjon) leder til, vil derfor som regel være mer synlig hos en utfører som blir målt konkret ut fra det økonomiske resultat som oppnås. Dette virker etter utvalgets oppfatning korrupsjonsdempende.

3.2 Utvalgte deler av kommunen

3.2.1 BK Bedrifter, Boligkontoret og Anskaffelsesavdelingen

Oversikten nedenfor angir eksterne kjøp i BK Bedrifter. Denne viser at avdelingen Prosjekt og utbygging er den enhet (utenfor Eiendomsforvaltningen) med størst samlet eksterne kjøp. I tillegg foretar denne avdelingen kjøp fra mange ulike leverandører, og i en bransje hvor erfaring tilsier at korrupsjon kan forekomme. Avdelingen må derfor vurderes som korrupsjonssårbar. Utvalget har på denne bakgrunn valgt å undersøke Prosjekt og utbygging relativt inngående, for å avdekke eventuell korrupsjon.

Også de andre avdelingene i BK Bedrifter foretar eksterne kjøp, og utvalget har derfor også for disse valgt å foreta en systematisk tilnærming med samme formål.

Utenfor BK Bedrifter har utvalget også sett nærmere på Boligkontoret, som har relativt store innkjøp av håndverkertjenester.

En annen avdeling som utvalget har vurdert som korrupsjonssårbar er Anskaffelsesavdelingen. Denne avdelingen har ikke eksterne kjøp som en del av sin virksomhet, men den

er en viktig aktør i prosessen med tildeling av rammekontrakter av stor verdi for eksterne leverandører. Utvalget har derfor også sett nærmere på avdelingens organisering og beslutningsprosesser.

Eksterne kjøp inkl. mva i BK Bedrifter

	2006	2007 (estimert)
Prosjekt og utbygging	377 982 917	387 043 419
Utleie og transport	38 041 370	23 250 941*
Park og Idrett	21 983 947	22 533 546
BKB Data	14 147 775	14 501 469
Bygningsdrift	8 473 126	8 684 954
VA-nett	1 938 872	1 987 344
Renhold	1 778 147	1 822 601
BKB Vikar	103 059	105 135

* Lagerdrift ble skilt ut som egen enhet f.o.m 2007

3.2.2 Prosjekt og utbygging

Prosjekt og utbygging har som sin hovedbeskjeftigelse å levere byggherretjenester og prosjektledelse. Avdelingen fungerer som oppdragsgivers formelle representant utad med det fulle budsjett og gjennomføringsansvar. Oppdragsgivere internt i kommunen er Eiendomsforvaltningen, Eiendomsutvikling og Fornebuorganisasjonen for byggeprosjekter. For anleggsprosjekter er det Kommunalteknisk seksjon, VA-plan og Vei og trafikk.

Prosjekt og utbygging hadde i 2006 årlige eksterne kjøp for knappe 400 millioner kroner. I 2006 hadde avdelingen prosjektledelse på 48 byggeprosjekter og 105 anleggsprosjekter. Det er ca 30 ansatte i avdelingen, hvorav 27 er engasjert som prosjektledere. Omtrent halvparten arbeider med byggeprosjekter, mens den andre halvparten arbeider med anlegg.

Prosjektlederen

Prosjektlederen er den sentrale beslutningstakeren i Prosjekt og utbygging. Det er denne personen som har ansvaret for å få prosjektet i havn til riktig tid og til riktig kostnad. Prosjektorganisasjonen for det enkelte prosjekt bygges opp rundt denne personen. Hvordan dette gjøres vil avhenge av størrelsen på prosjektet. I mindre prosjekter vil prosjektleder i stor grad ha eneansvar for utvelgelse av leverandører.

Prosjekteringsleder og byggeleder

I et større prosjekt vil det etter at en prosjektleder er tilordnet bestillingen bli nedsatt en prosjekteringsgruppe. Denne er sammensatt av innleide fageksperter på ulike områder, og har som første oppgave å utarbeide en kravspesifikasjon for det bestilte bygg eller anlegg. Kravspesifikasjonen danner grunnlaget for det anbud som senere legges ut til potensielle

leverandører. Gruppen er videre med på den faglige vurderingen av de ulike tilbud som kommer inn, og i så måte med på å legge premissene for hvilke leverandører som skal få oppdrag. Gruppen består helt til garantitiden til bygget er ute. Prosjekteringsgruppen ledes av en prosjekteringsleder, som er direkte underlagt prosjektleder. Etter at de ulike tilbudene er vurdert faglig og økonomisk, lager prosjekteringsleder og prosjektleder en innstilling til hvilke leverandører som bør velges. Denne fremlegges så for avdelingsleder, som formelt beslutter tildeling.

I tillegg til å ha en prosjekteringsleder har prosjektlederen også en byggeleder under seg i de større prosjektene. Byggelederen er prosjektlederens forlengede arm på byggeplassen og har ansvar for den praktiske fullføringen av prosjektet. Byggeleder vil være sentral i henhold til fremdriften, behovet for eventuelle tilleggsbestillinger og overskridelse av budsjett.

Prosjekteringsleder vil ved en slik organisering ha fullt innsyn i prosessen rundt valg av leverandør, mens byggeleder har fullt innsyn i alle vitale forhold under byggeprosessen. Det er Granskingsutvalgets vurdering at prosjektleder vanskelig vil kunne foreta korruperte handlinger ved valg leverandør eller ved fiktive overskridelser på byggeplassen uten at enten prosjekteringsleder og/eller byggeleder har innsyn i dette. For at en prosjektleder skal kunne begå korrupsjon i slike prosjekter, må han eventuelt ha med seg prosjekteringsleder og/eller byggeleder.

Den mulige korruperte konstellasjonen

Som nevnt ovenfor, er det arbeidskrevende og risikofylt å verve nye korruperte medsammensvorne. Når en korrupert konstellasjon er etablert, vil denne normalt gå igjen i flere prosjekter. Granskingsutvalget har undersøkt om det er en påfallende overhyppighet i samarbeid mellom enkelte prosjektledere og leverandører. Granskingsutvalget har også foretatt en analyse av store prosjekter i Prosjekt og utbygging med tanke på å avdekke eventuell påfallende overhyppighet i samarbeidet mellom prosjektledere og visse prosjekteringsledere/byggeledere.

Prosjektledere og leverandører

Utvalget har foretatt en gjennomgang og kryssjekking av prosjekter for å avdekke påfallende/gjentatte oppdrag eller leveranser fra eksterne leverandører. Totalt 190 prosjekter i perioden 2004-2006 fordelt på 27 prosjektledere er gjennomgått. Utvalget har ønsket å kartlegge graden av gjentatt bruk av samme leverandør over en periode på tre år. Der en slik sammenheng er avdekket, har utvalget innhentet informasjon om den enkelte leverandørs omsetning til Bærum kommune i samme periode. Det er Granskingsutvalgets vurdering at denne begrensning i tidsintervall i liten grad reduserer informasjonsverdien av undersøkelsen. Dette er basert på den erfaring at når en korrupert konstellasjon først er etablert og en i praksis har fått tilgang til ”gratis penger”, vil det gå mindre enn tre år mellom hver gang dette utnyttes. Granskingsutvalget har hatt tilgang til økonomistyringssystemet Prognose og har hentet ut informasjon om leverandører benyttet i prosjekter.

Gjennomgangen av prosjekter avdekket hyppig bruk av tre leverandør på ulike prosjekter over en tre års periode. Disse ble undersøkt nærmere og følgende upåfallende forklaringer på forholdet ble funnet:

Ved gjennomgang av prosjekter under 2 ulike prosjektledere ble det registrert hyppig bruk av ett firma, innen vann og avløp (VA). Det foreligger rammeavtale med firmaet. Det er anskaffelsesavdelingen som har ansvar for inngåelse av rammeavtaler på kommunens vegne. Prosjekt og utbygging har i dette tilfellet inngått rammeavtale uten at anskaffelsesavdelingen har vært inne i bildet. Rammeavtalene var derfor ikke tilgjengelig på Bærum kommunes Intranett. VA området i prosjekt og utbygging har inngått rammeavtaler med 5 forskjellige firmaer for rådgivingstjenester innen VA-anlegg. Granskingsteamet har gjennomgått dokumentasjon knyttet til anbudsrunder og prosessen fremtrer som korrekt utført. Selve anbudskonkurransen ble gjennomført i samarbeid med Asker kommune. Utvelgelse av leverandører ble gjennomført separat.

Det mest benyttede firmaet er ett av fem som det er inngått rammeavtale med. Det oppgis fra Prosjekt og utbygging at man kjenner firmaene og vet hvilken kompetanse de enkelte firmaene besitter. Avrop på rammeavtale gjøres ut fra en vurdering av hvilken kompetanse man har behov for. Volum er ikke konkretisert i avtalene. I ett tilfelle, hvor det var snakk om et større oppdrag, hadde Prosjekt og utbygging også gjennomført konkurranse mellom firmaene som det foreligger rammeavtale med. I dette tilfelle var det det mest brukte firmaet som leverte det tilbudet som ble valgt. Nye rammeavtaler som skal inngås skal fra nå av innhentes i samarbeid med anskaffelsesavdelingen.

Ved gjennomgang av prosjektene til en tredje prosjektleder ble det avdekket hyppig bruk av en annen leverandør. Denne leverandøren oppgis å ha vært pionér på en ny metode/teknologi innen VA området (trekking av strømper i eksisterende rønett) og var tidligere i realiteten eneste tilbyder på markedet. Det er senere kommet flere tilbydere. Gjennomgang av leverandørreskontro for denne leverandøren viser at leveranser til Bærum kommune er synkende, parallelt med at flere tilbydere ble tilgjengelige. Gjennomgang av prosjektene viser at nye leverandører tildeles prosjekter. Det er nå fire – fem leverandører i Norge som driver med ”strømpearbeid”. Granskingsteamet har også tatt stikkprøver på enkelte av anbudsprosessene. I to av tre tilfeller hvor det nevnte firmaet ble valgt, synes anskaffelsene å være korrekt gjennomført. I det tredje tilfellet dreier det seg om en hastesak hvor leverandør ble kontaktet direkte. Kundeforholdet til dette firmaet var etablert før prosjektlederen tiltrådte sin stilling.

Den tredje leverandøren brukes av prosjektledere på samferdselsenheten i Prosjekt og utbygging. Samferdselsenheten utfører relativt mange små prosjekter. Årlig gjennomføres det anbudsrunder hvor det innhentes enhetspriser fra leverandører. Ved siste anbudsrunde ble tre leverandører valgt, deriblant et firma som er mye brukt i perioden som er gjennomgått. Firmaet holder til lokalt, og det er opplyst at en er meget fornøyd med måten firmaet arbeider på. Kundeforholdet til dette firmaet var etablert før prosjektlederen i Samferdselsenheten tiltrådte sin stilling.

Små/mellomstore prosjekter med bare prosjektleder

Utvalget har pekt på at bestiller-utfører modellen generelt begrenser mulighetene for korrupsjonshandlinger.

Ved små og mellomstore prosjekter består prosjektorganisasjonen av kun en person, nemlig prosjektlederen. Prosjektleder vil da i stor grad ha eneansvar for valg av leverandører. Utvalget har sett på området Samferdsel, hvor det som nevnt gjennomføres mange små prosjekter. Gjennom samtale med utvalgte prosjektledere, har utvalget kartlagt prosjektprosessen.

På området Samferdsel er det tre ansatte. To fungerer som prosjektledere, mens den tredje arbeider med prosjektering og har ikke ansvar for egne prosjekter. Trafikksikkerhetstiltak og kollektivtiltak er hovedoppgavene for Samferdsel. Prosjektene finansieres i hovedsak av Statens veivesen. Ut fra våre undersøkelser har vi lagt til grunn at det er et tett samarbeid mellom de ansatte på Samferdsel og at det er relativt hyppig dialog med oppdragsgiver, Vei og trafikk. Ved anbud utarbeider Samferdsel anbudsgrunnlaget. Tilbyderne bes om å gi en enhetspris på mengde. Størrelsen på bevilgningen fra Statens veivesen og beslutninger om hvilke tiltak som skal iverksettes kan komme meget sent i prosessen, hvilket er bakgrunnen for at man som regel innhenter enhetspriser. Enhetsprisen danner grunnlaget for budsjettering/prosjektering av tiltakene.

Ved forrige anbudsrunde i 2005 ble tre leverandører valgt ut, da enkeltentreprenørene ikke hadde kapasitet til å gjennomføre planlagte prosjekter.

I den anbudsrunder som for tiden gjennomføres skal det bare velges en leverandør, som man håper har god kapasitet, siden anleggsperioden er relativ kort. Anbudet er utlyst på Doffin. Det er også sendt ut tips til en 8-9 leverandører som antas kvalifiserte. Generelt er det mange entreprenører å velge mellom, og vi har fått opplyst at det ikke er mange entreprenører som tilbyr denne typen tjenester.

Etter det opplyste er det sjelden Samferdsel bommer på prisoverslaget/budsjettet på prosjektet, men vi har ikke foretatt nærmere undersøkelser for å verifisere dette.

Utvalgets gjennomgang av Samferdsel, som har ansvar for mange mindre prosjekter, gir et ryddig inntrykk. Det brukes i hovedsak leverandører valgt på grunnlag anbud. Samarbeidet de ansatte imellom og forholdet til bestiller indikerer innsyn i andres virke og lite rom for irregulære handlinger.

Store prosjekter med prosjektleder, prosjekteringsleder og byggeleder

Prosjekt og utbygging bruker i stor grad innleide prosjekteringsledere og byggleidere på store byggprosjekter. Prosjektlederne i prosjekt og utbygging har gitt Granskingsutvalget oversikt over hvilke prosjekteringsledere og byggleidere som er brukt i perioden 2001 -2006. Utvalget har hatt fokus på hvorvidt det er noen konstellasjoner av prosjektledere/prosjekteringsledere /byggleidere som går igjen i flere av prosjektene. Utvalget har også lagt til grunn at det foreligger en økt risiko for irregulære handlinger ved store budsjettoverskridelser da dette kan være en indikasjon på dårlig/manglende styring av og kontroll over prosjektet.

Gjennomgang av prosjektene samt samtaler med ulike prosjektledere har avdekket liten grad av overskridelser på prosjekter. Utvalget har heller ikke funnet spesielle konstellasjoner av prosjektleder/prosjekteringsleder som går igjen.

Gjennomgangen viser at det i Prosjekt og utbygging i stor grad brukes leverandører av byggteknisk ledelse som det foreligger rammeavtaler med. Det oppgis fra Prosjekt og utbygging at det i forbindelse med store prosjekter er vanlig at innhenting av prosjekteringsleder og byggleider skjer gjennom anbudskonkurranse.

Det foreligger rammeavtaler med 5 leverandører på byggteknisk ledelse. I tillegg foreligger det rammeavtaler for fem leverandører av rådgiving og prosjektering av VA-anlegg.

Utvalget rettet en forespørsel til enkelte prosjektledere som hadde brukt leverandører det ikke forelå rammeavtaler med. Prosjektleder redegjorde for seks prosjekter hvor det ble brukt eksterne byggledere og prosjekteringsledere uten rammeavtale. I tre av prosjektene var disse funksjonene konkurranseutlyst. I de øvrige prosjektene var det av ulike grunner ikke lyst ut konkurranse på disse funksjonene. Det synes for Granskingsutvalget at det i denne sammenheng i for liten grad har vært anvendt konkurranse.

Prosjekt og utbyggings egne styrings- og kontrollsystemer

Avdelingen har utviklet eget kvalitets- og miljøsystem som er ISO sertifisert.¹ TKL Systemet² ble innført i utbyggingsetaten i 1994. Systemet inneholder omfattende rutinebeskrivelser knyttet til blant annet anskaffelser, utvelgelse og kontrahering, endrings- og avviksbehandling, attestasjons og anvisningsmyndighet samt rutiner for god prosjektadministrasjon. Systemet inneholder også stillingsinstrukser og standardmaler for kontrakter.

Avdelingen har også et egenutviklet økonomistyringssystem, kalt Prognose. Prosjektledere er forpliktet til å benytte seg av Prognose. Prognose brukes til både budsjett- og regnskapsoppfølging. Programmet er et forsystem til Bærum kommunes regnskapssystem og dataene blir automatisk overført til regnskapssystemet. Samkjøring med kommuneregnskapet sikrer at prosjektrengskapet til enhver tid stemmer med det formelle regnskapet. I Prognose er det mulighet til å føre et mer detaljert regnskap over flere år enn i kommuneregnskapet. Framtidige økonomiske data kan legges inn. Systemet gir mulighet til å holde orden på kontrakter, tilleggsarbeider, avvik og fakturaer. Eventuelle tillegg kan registreres ved første mistanke og vil belyse tilleggets betydning for helheten i prosjektet.

Det gjennomføres om lag 5 interne revisjoner knyttet til gjennomføring av prosjekter i året. Gjennom de siste internrevisjonene i BK Bedrifter har det vært foretatt kontroller knyttet til anskaffelser. En intern controller³ har ansvar for prosjektøkonomi og prosjektoppfølgning. Tertialvis rapporterer prosjektleder til intern controller. Avvik og dårlig rapportering er ment å skulle fanges opp i tertialrapporteringene.

Samtaler med tidligere ansatte

Granskingsutvalget har gjennomført samtaler med 8 personer som tidligere har vært ansatt i Prosjekt og utbygging, i ulike funksjoner. Gruppen har stor spredning i alder. Noen av personene har gått videre til ny jobb, mens andre gikk over til pensjon da de sluttet i kommunen.

Hensikten med å gjennomføre samtalene var å gi personer som i dag ikke har kommunen som arbeidsplass en mulighet til å formidle sin oppfatning av ulike forhold relevant for Granskingsutvalgets arbeid. Tema for samtalene har blant annet vært praksis rundt leverandørforhold, etisk bevissthet og egne erfaringer rundt eventuelle kritikkverdige forhold i kommunen. Ingen av de personene som ble kontaktet av Granskingsutvalget kunne formidle opplysninger som indikerte noen form for korrupsjon eller økonomiske misligheter. De ga et positivt bilde av avdelingen og kommunen i forhold til temaet for samtalene.

¹ ISO 9001-2000 (Kvalitet) og ISO14001-2004(Miljø)

² Total kvalitetsledelse

³ Reidun Røssum, førstekonsulent

Konklusjon – Prosjekt og utbygging

Granskingsutvalget har i sin gjennomgang av Prosjekt og utbygging ikke funnet noen indikasjoner på at korrupsjon foregår eller at det er andre uheldige forbindelser mellom prosjektleder og leverandører.

Det er utvalgets vurdering at Prosjekt og utbyggings egne styrings- og kontrollsystemer er gode redskaper for å forebygge irregulære handlinger. Dette i motsetning til hva som ble avdekket i Eiendomsforvaltningen. En strukturell forskjell fra Eiendomsforvaltningen er at Prosjekt og utbygging har en bestiller som definerer prosjektene og betaler regningen. Det medfører et innsyn og en kontroll som gjør korrupsjonsrisikoen mindre.

Organiseringen av store prosjekter med mange impliserte i beslutningsprosessen virker forebyggende. Prosjekteringsledere og byggleidere innhentes i stor grad gjennom rammeavtaler og anbudskonkurranser. En stikkprøve viser imidlertid at de ikke alltid gjennomføres konkurranse vedrørende disse funksjonene. Utvalget har imidlertid ikke funnet konstellasjoner av prosjektledere og prosjekteringsledere som går igjen.

3.2.3 Utleie og transport

Utleie og transport er den avdelingen med flest eksterne kjøp, etter Prosjekt og utbygging, med slike kjøp på om lag kr 22 millioner for 2006. Avdelingen er leverandører av tjenester til resten av kommunen samt til enkelte eksterne oppdragsgivere. Tjenestene består av ulike former for transport samt verkstedtjenester. Frem til 2006 drev avdelingen også hovedlager med salg av kommunalteknisk materiell. Dette er nå overført til BK Bedrifter og sorterer som en fellestjeneste under Administrasjonsavdelingen. Avdelingen er organisert i to underavdelinger; utleie/transport og vedlikehold, med henholdsvis 20 og 9 personer ansatt i hver avdeling.

De to underavdelingene har hver sin leder. Innkjøp foregår i samarbeid mellom leder for Utleie og Transport og en av de to underavdelingslederne, alt etter type kjøp. Avdelingsleder anviser selv alle fakturaer. De største eksterne kjøp knytter seg til kjøp av biler og maskiner.

Totalt disponerer avdelingen om lag 300 biler, med en rullerende utskifting helst hvert tiende år. Innkjøp av biler eller maskiner skjer ved at leder og underavdelingsleder i Utleie og transport utarbeider en kravspesifikasjon i samarbeid med den avdeling i kommunen som har et fremtidig transportbehov. Det foreligger ingen rammeavtaler med billeverandører. Det forelå en rammeavtale tidligere, men Utleie og transport anså denne for å være lite gunstig slik at kommunen trakk seg fra avtalen.

Det foregår nå en prosess i samarbeid med anskaffelsesavdelingen for å opprette nye rammeavtaler. Innkjøp av biler opplyses å skje gjennom tilbudsinnhenting fra flere leverandører eller ved at forespørselen legges ut på anbud på Doffin, i henhold til regler om offentlige anskaffelser, avhengig av størrelsen på kjøpet. Det hender at bestiller i kommunen angir ønsker om en spesifikk bilmodell. Utleie og transport opplyser at man føler seg ubundet av slike ønsker.

Både leder og underavdelingsleder i Utleie og transport har fullt innsyn i de tilbud som kommer fra eksterne leverandører. Det vil etter Granskingsutvalgets vurdering derfor være vanskelig for den ene av disse to å insistere på å velge et tilbud som ikke fremtrer som det beste for kommunen, uten at den andre involverte får kjennskap til dette.

Utleie og transport har handlet med omlag 8 billeverandører de siste fem årene. I tillegg har det vært store leveranser fra leverandører på lastebiler. Totaloversikten over innkjøpte biler og maskiner i 2006 viser at det er kjøpt 34 biler/minibusser fordelt på 7 leverandører, samt 6 andre maskininnretninger fordelt på 5 leverandører⁴.

Utvalget har foretatt gjennomgang av 18 innkjøp av biler foretatt i 2006⁵. Uvalget har tatt utgangspunkt i informasjon som foreligger i protokoll for anskaffelser mellom kr 100 000 og kr 500 000. Informasjonen er i sin tid nedtegnet av transportsjefen. Av disse kjøpene er det i fire tilfeller innhentet tre eller flere tilbud fra leverandører, slik de interne anskaffelsesreglene krever. To kjøp burde, på grunn av sin størrelse, vært lagt ut på Doffin.

I fire av tilfellene ble det innhentet kun to tilbud. Granskingsutvalget har avdekket at det ved 8 kjøp ble innhentet tilbud bare fra en leverandør. Det er opplyst fra Utleie og transport at man har tilstrekkelig kunnskap om vilkår og priser i markedet, blant annet fra tidligere tilbudsinnhentinger, og at det er slike erfaringstall som derfor helst brukes i innkjøpsprosesser. Dette er anført som grunn til ikke alltid å innhente flere tilbud.

Tre av disse innkjøpene er foretatt fra en leverandør hvor en ansatt med salgansvar hadde nært slektskap til en ansatt i Utleie og transport med innkjøpsansvar for biler.

Slektskapsforholdet var kjent, og utvalget har fått opplyst at ved innkjøp fra denne billeverandøren ble kjøpsbeslutningen flyttet til øverste sjef. Av anskaffelsesprotokollen fremkommer det samme, hvilket utvalget derfor har lagt til grunn.

Utvalget vil imidlertid peke på det uheldige i at de ansvarlige ved mange kjøp ikke har fulgt retningslinjene i det interne anskaffelsesreglementet. Dette gjelder særlig i de tilfellene der det er handlet med en leverandør hvor en ansatt har nært slektskapsforhold til en ansatt i Utleie og transport.

Utvalget vil presisere at anbudsrunder vil være et langt tryggere grunnlag å sikre kommunen det gunstigste alternativ på. Det er tale om relativt store investeringer, og kommunen vil over tid være tjent med at det foretas tilbudsrunder ved hvert enkelt innkjøp.

Utvalget har også hatt tilgang til rapport fra internrevisjon i BK Bedrifter foretatt i januar 2007. Utvalget har merket seg en ordning som har vært praktisert over flere år: Brukte og nedskrevne biler, tilhengere m.m. legges med jevne mellomrom ut for åpent salg. Både ansatte i Bærum kommune og andre kan by på like vilkår.

Praksis har vært at salgene gjøres opp kontant, og pengene deretter satt inn på konto. Dette har gitt begrensede muligheter for kontroll. En slik manglende notoritet over pengetransaksjoner gir muligheter for å begå misligheter mot kommunen. Granskingsutvalget finner det uheldig at en slik ordning har pågått over en lengre tid.

Granskingsutvalget har plukket ut syv av avdelingens leverandører og sett nærmere på fakturering fra disse i 2006. Det er ikke funnet noe påfallende. Alle større leverandører er sjekket opp mot rammeavtaler, herunder inngåelse av avtale med Norske Shell som leverandør av drivstoff i 2006 på til sammen kr 5 980 000. Få av disse leverandørene var

⁴ Totaloversikt kjøp biler og maskiner innhentet fra Utleie og transport

⁵ Protokoll for anskaffelser mellom 100 000- 500 000 nedtegnet av underavdelingsleder for transport

omfattet av rammeavtaler.

En nærliggende måte å smøre en beslutningstaker i Utleie og transport vil være å tilby denne en hyggelig pris på sin privatbil. Det skal bemerkes i denne sammenheng at avdelingsleder og nestleder for transport, som er beslutningstakere for alt bilinnkjøp, kjører biler privat som er henholdsvis 10 og 11 år gamle.

Granskingsutvalget har ikke avdekket forhold som indikerer korrupsjon. Som nevnt ovenfor foreligger det enkelte forhold som fremtrer lite heldig. Det er likevel Granskings-utvalgets inntrykk at leder i avdelingen i dag er seg bevisst den posisjon Utleie og transport har ved at det årlig kjøpes kjøretøyer for relativt betydelige summer på kommunens vegne.

3.2.4 Park og Idrett

Park og idrett utfører tilsyn, driftsoppgaver og vedlikeholdstjenester av offentlige og private anlegg. Totalt sysselsetter avdelingen oppunder 100 ansatte. Eksterne kjøp for 2006 beløper seg til knappe kr 22 millioner. Park og Idrett er inndelt i underavdelingene park, idrettsanlegg, kirkegårdsdrift, vei og anlegg. Hver underavdeling har sin driftsleder.

Leverandøroversikten for 2006 viser at avdelingen har en spredt leverandørstruktur med nærmere fem hundre leverandører totalt. Utvalgets undersøkelser viser at av de om lag femti leverandører som oversteg til sammen kr 100.000 i totale leveranser for 2006 hadde bare en rammeavtale. En har videre gjennomgått reskontro for 2006 for syv av de største leverandørene uten å finne noe irregulært ved disse. Hver enkelt driftsavdeling har bestiller innen sitt område. Det inngås i stor grad avtaler om leveranse av tjenester over tid. Når det gjelder innkjøpsrutiner, er driftsleder involvert i alle kjøp over kr 7.000, mens avdelingsleder forhåndsgodkjenner alle kjøp over kr 50.000. Driftslederne attesterer sine respektive fakturaer mens avdelingsleder anviser.

Avdelingens tjenester medfører et høyt innslag av arbeidskraft i forhold til bruk av materialer. Dette innebærer at man er flere om en oppgave, og man er flere om å bruke samme materiell. Når det gjelder noe større materiellkjøp, som defineres av avdelingen selv, begrenser dette seg til blant annet gressklippere og elektriske utenom-vei maskiner. Ved disse kjøpene er det mange brukere innen avdelingen som har oppfatninger av hvilket utstyr som best dekker behovet. Avdelingens ansatte både melder behov og gir råd ved nyanskaffelser. Gitt denne strukturen er det utvalgets vurdering at det vil være svært vanskelig for en kjøpsansvarlig i Park og Idrett å kjøpe et produkt som ikke samsvarer med denne formelt eller uformelt utviklede kravspesifikasjon. Handlinger i strid med dette vil være relativt lett synlig for medansatte.

Granskingsutvalget har ved sin gjennomgang av Park og Idrett ikke funnet indikasjoner på korrupsjon eller andre former for misligheter. Det er utvalgets vurdering at avdelingens innkjøpsprosess, spredte leverandørstruktur, medinnsyn blant ansatte og resultatmåling gjør at det er små muligheter til å begå korrupte handlinger. Bruken av rammeavtaler er imidlertid svært begrenset.

3.2.5 Bygningsdrift

Bygningsdrift drifter og vedlikeholder kommunens bygningsmasse. Avdelingen tilbyr hele spekteret innen eiendomstjenester. Avdelingen har 105 ansatte, fordelt på følgende avdelingene (1) teknisk, (2) drift- og vaktmestertjenester og (3) bygningsmessig vedlikehold.

Eksterne kjøp for 2006 er på knappe 9 millioner kroner. I likhet med Park og Idrett er Bygningsdrift i første rekke en tilbyder av arbeidskraft, og har begrenset forbruk av materiell.

Materiell som er nødvendig for vedlikeholdsoppdrag faktureres normalt bestiller direkte fra leverandøren, uten å bli registrert som omsetning hos Bygningsdrift. I den grad Bygningsdrift er involvert i kjøpsbeslutningen i disse tilfellene, skjer dette i samarbeid med bestiller.

Hovedbestiller av tjenester fra Bygningsdrift er Eiendomsforvaltningen. I noen grad leverer Bygningsdrift en totalleveranse og fakturerer selv materiellkostnad, inkludert påslag. I disse tilfellene, og i forbindelse med kjøp til den daglige driften, skjer anskaffelse ved at den enkelte ansatte går til sin overordnede for å få rekvisisjon. Den innkomne faktura for slike erverv kryssjekkes så senere mot den aktuelle rekvisisjonen. De tre underavdelingslederne er attestanter, mens avdelingsleder anviser alle fakturaer. Strukturen på de eksterne kjøp, både foretatt i samarbeid med bestiller, og internt i avdelingen, har etter utvalgets mening klart innslag av medbestemmelse og innsyn fra andre enn beslutningstakeren. Som tidligere påpekt, medvirker dette til å dempe risikoen for korrupsjon.

I 2006 hadde Bygningsdrift 15 leverandører med leveranser på hundre tusen kroner. Utvalgets undersøkelser viser at nesten ingen hadde rammeavtale med kommunen. Kun to leverandører passerte leveranser på en million i løpet av dette året. Den ene av disse leverandørene er senere erstattet med flere mindre leverandører av samme tjeneste. Leverandørstrukturen er derfor i hovedsak preget av relativt mange og små leverandører. Det økonomiske insitament for en leverandør til å bestikke en ansatt i Bygningsdrift er følgelig begrenset.

Granskingsutvalget har ved sin gjennomgang av Bygningsdrift ikke funnet indikasjoner på at korrupsjon eller andre former for misligheter foregår. Det er utvalgets vurdering at avdelingens innkjøpsprosess, spredte leverandørstruktur, medinnsyn blant ansatte og resultatmåling gjør at det er svært begrensede muligheter til å begå korrupte handlinger av noe omfang. Innslaget av rammeavtaler er imidlertid for lavt.

3.2.6 BKB Data

BKB Data er kommunens hovedleverandør av tjenester innen IKT-området. Tjenestene omfatter blant annet drift av kommunens datasystemer og brukerstøtte. Avdelingen har 35 ansatte og leier inn noe arbeidskraft i tillegg. Kommunens IKT-avdelingen er bestiller. BKB Data er inndelt i 4 resultatenheter, henholdsvis (1) prosjekt/rådgivning, (2) system, (3) drift og (3) dataservice. To underavdelingsledere har ansvaret for hver sine to avdelinger.

Avdelingen har eksterne kjøp for 2006 på drøyt 14 millioner kroner. Beløpet er fordelt på om lag hundre leverandører. Kjøp initieres normalt ved at behov meldes nedenfra, i prinsippet fra en ansatt, til en av underavdelingslederne. Behovet vurderes etter dette sammen med avdelingsleder. Mengden av anskaffelser er begrenset slik at avdelingsleder godkjenner alle kjøp. Godkjente kjøp skjer via en ansatt i avdelingsstaben som står for all leverandørkontakt.

Den ansatte som mottar varen eller tjenesten attesterer, og en av de tre i ledergruppen anviser. Opp mot halvparten av eksterne kjøp gjelder tjenester i form av datakompetanse. Kommunen har egenutviklede dataprogrammer, og den personkrets som har kunnet betjene disse har vært begrenset. Slik ekstern dataekspertise har vært engasjert på lange kontrakter. Denne typen programmer skal etter hvert erstattes av standardprogrammer. For øvrig er det opplyst at man benyttet rammeavtaler så langt dette har vært mulig. Avdelingen har ønsket å dempe eksterne kjøp av datakompetanse, ved å ansette flere faste medarbeidere.

Granskingsutvalget har foretatt en nærmere undersøkelse av et utvalg av avdelingens leveranser, uten å avdekke noe kritikkverdige.

Granskingsutvalget har ved sin gjennomgang av BKB Data ikke funnet indikasjoner på at korrupsjon eller andre former for misligheter foregår. Det er utvalgets vurdering at avdelingens rolleinndelte innkjøpsprosess, med innsyn fra tre eller fire personer, spredt leverandørstruktur med bruk av rammeavtaler samt resultatmåling gjør at det er begrensede muligheter til å begå korruperte handlinger av

3.2.7 VA-nett

VA-nett utfører det daglige vedlikeholdet av Bærum kommunes infrastruktur innen vannforsyning og avløpshåndtering. Avdelingen har 19 medarbeidere. I avdelingen er det i tillegg til leder og nestleder, 5 driftsledere for henholdsvis rørlegging, spylebil, lekkasjesøk, kildesporing og lyttegruppen. De estimerte eksterne kjøp for 2007 er på i overkant av 1,9 millioner. Av avdelingens drøyt hundre leverandører var det kun tre som oversteg leveranser for kr 100.000 i 2006.

Innkjøp foregår ved rekvisisjon i anslagsvis 95% av tilfellene. Nestleder, som koordinerer alle oppdrag har sammen med leder og regnskapsansvarlig, rekvisisjonsrett. Rekvisisjon sammenholdes senere med faktura og attesteres av nestleder. Avdelingsleder anviser så fakturaene. En del av de eksterne kjøpene er materiell som viderefaktureres direkte på kunde som følge av oppdrag, som i anslagsvis 98% av tilfellene er VA-drift. Disse eksterne kjøpene spesifiseres i faktura og de er dermed tilgjengelig for kontroll hos bestiller. Når det gjelder VA-netts kjøp av produkter til eget bruk, har avdelingen - for å sikre at rett produkt velges - også bedt om tilbud med produktdemonstrasjoner for anskaffelser under kr 100. Driftsledere og de kommende brukere av utstyret i avdelingen involveres dermed i valgprosessen.

Utvalget har gått gjennom reskontro for noen av leverandørene til avdelingen, uten å finne noe påfallende.

Det er Granskingsutvalgets oppfatning at de begrensede innkjøpene, med fullt innsyn fra bestiller, gjør at det er liten risiko for korrupsjon av noe omfang i VA-nett.

3.2.8 Renhold og Vikar

Disse to avdelingene har samme ledelse, og leverer henholdsvis renholdstjenester og vikartjenester til Bærum kommune.

BKB Vikar har 5 administrativt ansatte, og ca 100 vikarer tilgjengelig til bruk for helseavdelingene i kommunen. Ved leie av disse fakturerer avdelingen den bestillende enhet. Avdelingen har også rammeavtale med to vikarbyråer som blir anvendt i den grad man ikke selv er i stand til å dekke et aktuelt behov. Her formidler man kontakt, og faktureringen skjer ikke via BKB Vikar. Eksterne kjøp er små, og var for 2006 omlag kr 100.000. Dette består blant annet i å betale lisens på langvarige avtaler om bruk av datavare.

BKB Renhold har drøyt 100 ansatte fordelt på 3 avdelinger. Avdelingene består av (1) 14 skoler, (2) 11 skoler og enkeltoppdrag, samt (3) barnehager og sentraladministrative bygninger. Hver enkelt avdeling har en driftsleder. Eksterne kjøp for 2007 er estimert til knappe to millioner. Av dette er omlag halvparten renholdsmateriell, og dette er kjøpt gjennom firmaer som man har rammeavtaler med. Kun fire leveranser totalt for 2006 oversteg kr 100.000. Granskingsutvalget har sjekket reskontro på et utvalg av leverandører uten å

avdekke noe irregulært. Kjøpsbehov blir meldt tjenestevei, og godkjennes av leder.

Granskingsutvalget har ved sin gjennomgang av BKB Renhold og BKB Vikar ikke funnet indikasjoner på korrupsjon eller andre former for misligheter. I en så arbeidskraftsdominert del av kommunen vil tapspotensialet etter utvalgets vurdering snarere ligge i noen enkeltes eventuelle utilfredsstillende gjennomføring av pålagte arbeidsoppgaver fremfor muligheten til å begå økonomiske misligheter av strafferettslig art.

3.2.9 Anskaffelsesavdelingen

Anskaffelsesavdelingen har som oppgave å sikre kommunen så kostnadseffektive innkjøp som mulig og at disse skjer etter reglene om offentlige anskaffelser. Blant hovedoppgavene er å inngå rammeavtaler og å gjennomføre tjeneste- og prosjektkjøp på bestilling fra tjenestested.

Avdelingen har 8 ansatte men vil i løpet av året få 2 ansatte til. De ansatte er i noen grad dedikert til ulike typer av innkjøp etter fagområde, men alle bistår i utgangspunktet de ulike avdelingene i kommunen med å foreta innkjøp på korrekt måte.

Inngåelse av rammeavtale eller et større enkeltkjøp foregår ved at representanten fra Anskaffelsesavdelingen i samarbeid med den aktuelle avdeling i kommunen utarbeider en kravspesifikasjon til de ønskede produkter eller tjenester. Anskaffelsesavdelingens oppgave er å kvalitetssikre at all lovpålagt og ønskelig informasjon kommer med i den tilbudsinnbydelse som så legges ut for potensielle leverandører. Dette skjer gjennom de regulære offentlige kanaler. Når fristen er ute, deltar anskaffelsesavdelingen i vurderingen av de innkomne tilbud og sørger for at valget av beste leverandør skjer ut fra tilbudsinnbydelsens kriterier og etter en korrekte vektning av disse.

Gjennom denne prosessen er ansatte i anskaffelsesavdelingen ikke i kontakt med eventuelle tilbydere i det hele tatt. Også den avdeling som bistår i anskaffelsen er pålagt kontaktavhold i forhold til leverandører de siste 6 måneder før fornyelse av en avtale. Dette kan eksempelvis dreie seg leverandørens ønske om demonstrasjoner av nye produkter, kurs og lignende. Kontakt med leverandør knyttet til nødvendige reklamasjoner og reparasjoner er unntatt. Bare ca en av tretti anskaffelser som anskaffelsesavdelingen bistår med, foregår ved forhandlinger og direktekontakt med potensielle leverandører. Da skjer dette etter det opplyste alltid i samarbeid med bestiller inkludert fagekspertise herfra, som er representert i alle møter.

Anskaffelsesavdelingen har altså (med unntak av ved forhandlinger) ingen direkte leverandørkontakt og jobber aldri alene opp mot leverandører. Alle beslutninger skjer med fullt innsyn fra den avdeling som mottar bistand. Granskingsutvalget har gjennomgått et tilfeldig utvalg rammeavtaler og ikke funnet noe utilfredsstillende med disse. Avdelingen har hatt et betydelig kapasitetsproblem som nå forsøkes rettet på ved to nye stillingshjemler. Leder for avdelingen antar å være à jour med situasjonen i løpet av vinteren 2008.

Det er Granskingsutvalgets vurdering at Anskaffelsesavdelingen, ved å sørge for rammeavtaler etter åpne anbudsinnbydelser og gjennom bistand ved enkeltkjøp, er en viktig del av antikorrupsjonsarbeidet i kommunen. Anskaffelsesavdelingen skal kvalitetssikre anskaffelsene etter faste lovbestemte prosedyrer, og sikre at den gunstigste leverandøren for kommunen velges. Avdelingen har også en oppgave med tanke på å sikre innsyn og åpenhet rundt slike prosesser. De føringer dette legger for den enkelte beslutningstaker for innkjøp i kommunens avdelinger, er ment å begrense mulighetene for korrupsjon. Det er derfor av vesentlig betydning at Anskaffelsesavdelingen har de ressurser som er påkrevet for å håndtere

disse helt grunnleggende oppgavene. Den økning av bemanningen i Anskaffelsesavdelingen som er bebudet vurderes som et absolutt minimum i forhold til reelt behov. Det bør løpende vurderes å styrke avdelingen ytterligere.

Granskingsutvalget har ved sin gjennomgang av Anskaffelsesavdelingen ikke funnet indikasjoner på at korrupsjon eller andre former for misligheter foregår. Det er utvalgets vurdering ut fra organiseringen at det er svært begrensede muligheter til å begå korruperte handlinger for ansatte i Anskaffelsesavdelingen.

3.2.10 Boligkontoret

Boligkontoret har ansvaret for å kommunens boligjeneste.

Avdelingen har 32 ansatte fordelt på fire grupper. De ulike gruppene er (1) boligkjeden (rusomsorg), (2) boliggruppen, (3) økonomigruppen og (4) administrasjon. Hver gruppe har en leder. De eksterne kjøp skjer i første rekke i boliggruppen, ettersom denne har som en del av sin oppgave å sørge for innvendig vedlikehold av om lag 1600 boenheter. Boliggruppen har to forvaltere som har ansvaret for å følge opp hver sin halvpart av boligmassen. Disse to kan uten godkjenning fra gruppeleder, bestemme eksterne kjøp på inntil kr 20.000. For beløp over dette, kreves forhåndsgodkjenning av gruppeleder. Når vedlikeholdsarbeid eller et interiørkjøp er ferdig, kryssattesterer forvalterne faktura for hverandre. Det skjer ved at den forvalter som ikke har gjort bestillingen enten drar ut på stedet selv, eller får bekreftet via andre, konstaterer at jobben er gjort. Fakturaen går etter dette til leder for anvisning, som ikke får gjør dette uten at bruker (beboer) har attestert. For et normalkjøp er altså tre-fire personer involvert i prosessen. Det er fire ulike håndverkerbedrifter som leverer flerfaglige tjenester og som blir brukt av Boligkontoret. Det har tidligere ikke vært rammeavtaler med disse, men det er nå igangsatt en prosess for å få på plass slike avtaler.

Tidligere hadde forvalterne rekvisisjonsrett. Slik rett er nå overført til økonomigruppen, hvor forvalterne henvender seg for å få utfylt rekvisisjoner til bruk i det enkelte tilfelle. Faktura godkjennes senere, ved at den kryssjekkes mot rekvisisjonen.

Når det gjelder tildeling av bolig, skjer dette ved at en av tre saksbehandlere i boliggruppen vurderer om vilkårene for boligtildeling er oppfylt, ut fra den enkeltes søknad.

Innvilgede søknader overprøves ikke av overordnet, men sendes videre til boligforvalter med tanke på klargjøring av boligen. Deretter sørger økonomifunksjonen for at det inngås skriftlig kontrakt og forestår senere innkreving av husleie.

Granskingsutvalget har ved sin gjennomgang av Boligkontoret ikke funnet indikasjoner på at korrupsjon foregår. Det er også utvalgets vurdering at avdelingens interne rutiner slik de i dag er lagt opp (etter en del endringer) medvirker til begrensede muligheter til å begå korrupsjon.

3.2.11 Spørreundersøkelse

Granskingsutvalget har ønsket å kartlegge en gruppe ansattes forhold til, og eventuelle interesser i, leverandører til Bærum kommune.

Utvalget ønsket å få kunnskap om ansattes eventuelle nåværende eller tidligere relasjoner til leverandørbedrifter, om de ansattes eventuelle næringsvirksomhet utenom Bærum kommune og om eventuelle private relasjoner til personer tilknyttet kommunens leverandørbedrifter.

For å nå ut til flest mulig, valgte Granskingsutvalget å gjennomføre en spørreundersøkelse som et alternativ til intervjuer av ansatte. Skjemaet ble sendt til alle ansatte i Prosjekt og utbygging samt lederne av de øvrige BK Bedrifter. I tillegg ble skjemaet sendt til lederne av IKT-avdelingen, Boligkontoret og Anskaffelsesavdelingen.

Spørreskjemaet besto av to hoveddeler. Første del omhandlet den ansattes egne forhold til leverandører, mens andre del omhandlet respondentens kunnskap om andre ansattes forhold til kommunens leverandører. Undersøkelsen kunne ikke besvares anonymt. Spørreskjemaet ble sendt til 44 personer hvorav 41 svarte på undersøkelsen.

Av funn i undersøkelsen nevnes:

- 8 av de som svarte oppgir å ha blitt tilbudt goder fra leverandører. Av disse oppgir 5 å ha akseptert gaver uten stor verdi (konfekteske, vin og lignende). 3 oppgir å ha blitt tilbudt mer kostbare goder, slik som reiser, konserter, billetter til fotballkamper, middag på byen, men oppgir å ha takket nei.
- 13 av de som svarte oppga at de har venner eller nær familie som jobber innen den leverandørkategori deres avdeling typisk kjøper varer eller tjenester fra. 8 oppgir nært vennskap eller familierelasjon til ansatte i leverandørbedrifter. 5 av disse bedriftene oppgis å ha deltatt i anbudskonkurranser eller inngått kontrakt om leveranser til kommunen.
- 4 personer oppgir å ha, eller å ha hatt, andre arbeidsforhold eller drevet egen næringsvirksomhet parallelt med arbeidet i Bærum kommune.
- På spørsmål om kollegers næringsvirksomhet oppgis kunnskap om til sammen 10 personer med slike interesser. (Disse 10 omfatter også virksomhet som ikke kan anses å innebære potensiell interessekonflikt i forhold til det å være ansatt i Bærum kommune, eksempelvis å drive gårdsbruk).

Vurdering

Spørreundersøkelsen kan ellers bare i helt begrenset grad benyttes som grunnlag for konklusjoner. Det nevnes i denne forbindelse også at det i liten grad er foretatt noe for å verifisere de svarene som ble gitt.

Til tross for dette er det grunn til å merke seg at tilbud fra leverandører om goder til ansatte i kommunen forekommer. Videre understreker svarene at habilitetsspørsmål og åpenhet om sidegjøremål er levende problemstillinger i forhold til de ansatte, som det vil være viktig for Bærum kommune å ha et aktivt forhold til i det videre arbeidet med korrupsjonsbekjempelse.

4 Tipsbasert granskning

4.1 Tipstelefonen

Tipstelefonen for Bærum kommune ble opprettet i desember 2006, da korrupsjonsmistankene i Eiendomsforvaltningen ble offentlige. Kommunens tipstelefon har vært kontinuerlig bemannet gjennom alle 3 faser av granskningen.

I forbindelse med Fase 3 ble tipstelefonen revitalisert, gjennom fornyet intern og ekstern publisitet omkring muligheten til å komme med tips. Via kommunens intranett ble de ansatte derfor i slutten av mars 2007 gitt fornyet oppfordring til å bruke tipstelefonen, alternativt å tipse via e-post. I tillegg var det omtale av tipstelefonen i kommunens egen avis Bæringen og i Asker og Bærums Budstikke.

4.2 Oppfølging av tipsene

Mottak og oppfølging av tips har vært ressurskrevende. Alle tips har vært loggført og lagt inn i en systematisk oversikt.

Da granskningens Fase 3 overtok bemanningen av tipstelefonen var det innkommet 41 tips, hvorav 28 tips relaterte seg til Eiendomsforvaltningen. Disse 28 tipsene har vært sjekket av Granskingsutvalget i fase 1 og fase 2. De øvrige 13 tipsene, samt 39 senere innkomne tips har vært behandlet av granskingsutvalget i Fase 3.

Hvert tips og oppfølgingssteg har vært behandlet i egne møter i Granskingsutvalget, og ansvar for oppfølging har vært tildelt de enkelte medlemmer. I senere møter har utvalget gjennomgått status for oppfølging av tipsene, samt behandlet nye tips.

4.3 Generelle bemerkninger til innkomne tips

De tips Fase 3 har behandlet har hatt svært ulik karakter og detaljeringsgrad. Her følger noen bemerkninger:

En del tips har omhandlet **eldre forhold**, enkelte fra før år 2000. Forholdene har vært vanskelig følge opp utefra at relevant informasjon har vært vanskelig å spore.

Videre har innholdet i enkelte tips vært svært **lite konkret** eller etterprøvbart. Dette også delvis som følge av tipsers anonymitet. Utvalget har så langt mulig i disse tilfellene forsøkt å fremskaffe informasjon som har kunnet belyse de angitte forhold.

En ikke ubetydelig mengde av tipsene har i form og innhold vært **klage på kommunal saksbehandling**. Granskingsutvalget har også for disse tipsene vurdert om det kan foreligge korrupsjon. I den grad dette ikke har vært konklusjonen har utvalget funnet det riktig å råde tipser til å henvende seg til de aktuelle klageorganer.

Endelig har noen tips omhandlet forhold som ligger **klart utenfor Granskingsutvalgets mandat**. I slike tilfeller har utvalget i den grad det har vært hensiktsmessig videresendt eller henstilt tipser til å henvende seg direkte til relevant avdeling i kommunen.

4.4 **Kritikkverdige forhold**

Ingen av de tipsene som Granskingsutvalget har mottatt har medført politianmeldelse.

Arbeidet med tipsene har i noen tilfeller avdekket ordninger og rutiner i kommunen som etter utvalgets oppfatning er kritikkverdige.

- Granskingsutvalget mottok et tips som gikk på at en kommuneansatt skal ha bodd i kommunal bolig. Nærmere undersøkelser viste at vedkommende hadde leid en kommunal bolig i halvannet år, etter å ha inngått kontrakt om dette med Boligkontoret. Det er utvalgets vurdering at leietaker fikk bo i boligen i kraft av at han var ansatt i kommunen, og ikke som følge av at han oppfylte kravene for tildeling av tjenestebolig.
- En leverandør til kommunen har arrangert kurs med ledelse og ansatte i en BKB-avdeling gjentatte ganger. Kursene har vært lagt til London, Wien, Kiel og Berlin. Deltakere oppgir at turene var rene velferdsturer som var betalt av BKB-avdelingen og den aktuelle leverandøren i fellesskap. Etter Granskingsutvalget oppfatning har dette vært rene smøreturer som de ansatte ikke burde deltatt på. Turene fant sted for noen år tilbake, og lederen for den aktuelle BKB-avdeling har sluttet i kommunen. Samme leverandør spanderte årlig julemiddag på sine kontaktpersoner i kommunen med et utlegg på ca. kr 1000 til hver person.
- Et tips gikk på at en leder for en avdeling var inhabil på grunn av privat relasjon til en leverandør. Ved nærmere undersøkelse viste det seg at den aktuelle lederen hadde meldt fra til sin overordnede, og delegert sin rolle i anskaffelsen til en av sine underordnede. Etter Granskingsutvalgets oppfatning bør den overordnede ved slik inhabilitet tre inn i rollen til avdelingslederen. Det er prinsipielt betenkelig å delegere nedover, ved en leders inhabilitet.
- Granskingsutvalget mottok et tips om at en næringsdrivende vederlagsfritt disponerte kommunens grunn i et område ved Sandvikselva. Videre undersøkelser avdekket at vedkommende næringsdrivende hadde mottatt skriftlig aksept i 1990 på kjøp av tomten til avtalt pris. Kommunen skulle komme tilbake når arealoppgave var utarbeidet. Den næringsdrivende hadde i 2007 ikke fått tilbakemelding fra kommunen.. Dette kan etter utvalgets oppfatning ha påført kommunen et økonomisk tap.
- Et tips omhandlet uheldig tildeling av oppdrag til to leverandører. Granskingsutvalget fulgte opp tipset ut fra den mulighet at det kunne være begått korrupsjon. Det ble ikke avdekket noen form for misligheter. Undersøkelsen viste imidlertid at kjøp var foretatt i strid med anskaffelsesregler, både kommunens egne og reglene for offentlige anskaffelser.

5 Vurderinger og anbefalinger

En organisasjon som Bærum kommune kan aldri eliminere muligheten for at en ansatt begår økonomiske misligheter på bekostning av kommunen som arbeidsgiver. Kommunen må etter beste evne aktivt motvirke at dette skjer. I prinsippet kan det skje på tre måter. Man bør

- 1) ha et godt beslutnings- og økonomisystem
- 2) utøve en reell kontroll av systemet
- 3) drive et kontinuerlig arbeid med holdninger blant ansatt

Ad 1)

Det er Granskingsutvalgets oppfatning at det grunnleggende beslutnings- og økonomisystemet i kommunen er tilfredsstillende. Dette inkluderer implementerte og planlagte rutiner for innkjøp, herunder instruks for attestering og anvisning.

TKL-manualen og Prognose i Prosjekt og utbygging er utmerkede verktøy til å motvirke misligheter blant ansatte. Det anbefales imidlertid større påtrykk fra ledelsen om at disse verktøy faktisk benyttes i samsvar med forutsetningene.

Det har vært også en gjennomgående bekymring fra de avdelinger i kommunen som Granskingsutvalget har vært i kontakt med, at det er for få rammeavtaler. Dette bekreftes også ved gjennomgang av de knapt 100 største leveransene for 2006 til BK Bedrifter, som viser at bare et fåtall er omfattet av rammeavtaler. Dette er et problem kommunen er kjent med, og kapasiteten i Anskaffelsesavdelingen blir økt i 2007 som følge av dette. Det vil imidlertid også være viktig å klargjøre bruken av rammeavtaler. I hvilken grad de skal benyttes når et kjøp er av en viss størrelse, eller når andre tilbydere er rimeligere, synes å skape tvil blant innkjøpsansvarlige.

Ad 2)

Granskingsutvalget har innenfor sitt mandat gjennomført en kontroll av deler av kommunen med tanke på korrupsjon. I de delene som har vært gjenstand for analyse er det ikke funnet indikasjoner på at korrupsjon foregår, og mulighetene for å begå korrupsjon er vurdert til å være relativt begrenset.

Det er Granskingsutvalgets anbefaling at kommunens egne kontrollorganer løpende bør kontrollere andre (og mindre korrupsjonssårbare) deler av kommunen enn de som har vært gjenstand for vår granskning.

Den metodikk og innfallsvinkel som det er gjort rede for i denne rapporten er etter utvalgets oppfatning anvendelig ved slik senere intern kontroll. En slik gjennomgang med hensyn på korrupsjon og andre misligheter bør være et supplement til øvrig kontrollarbeid.

Ad 3)

Et sikkerhetsnett i form av et godt kontrollregime med tanke på å forebygge og avdekke korrupsjon har en kostnad, på samme måte som enhver forsikringspremie.

En realistisk kontroll som nevnt i pkt 2 ovenfor, vil i praksis først og fremst være egnet til å fange opp misligheter av en viss størrelse. Dette henger sammen med de kontrolltiltak som er aktuelle vil måtte inngå i en kost/nyttevurdering.

Granskingsutvalget vil imidlertid peke på betydningen preventive forholdsregler som knytter seg til holdinger hos kommunens ansatte, og som vil kunne representere relativt billige og enkle tiltak.

Fortsatt aktivt holdingskapende arbeid vil være av vesentlig betydning i denne forbindelse, og er etter utvalgets oppfatning en meget god investering fra kommunens side.

Selv om de faser med granskning som Bærum kommune nå har vært igjennom har vært opplevd som belastende, og at man muligens nå vil ønske å legge dette tema bak seg, er det vår oppfatning at en fortsatt fokusering på korrupsjon vil være viktig og nødvendig.

Bærum kommune befinner seg akkurat nå i en situasjon hvor forutsetningene for å bygge videre på en etisk bevisstgjøring er spesielt gode. Dette bør kommunen utnytte.

Bærum, 25. mai 2007

Advokat Birger Tennøe
Granskingsleder

Vedlegg: Spørreskjema i forbindelse med gransking

I forbindelse med korrupsjonssaken i Eiendomsforvaltningen er det som kjent også nedsatt et granskingsutvalg med mandat å foreta undersøkelser i andre deler av kommunen (Fase 3).

Granskingsutvalget skal foreta undersøkelser i deler av kommunen med det formål å avdekke eventuelle irregulære eller kritikkverdige disposisjoner.

Granskingsutvalget ønsker å kartlegge ansattes forhold til og eventuelle interesser i leverandører til Bærum kommune. Vi ønsker informasjon om:

- dine og andre ansattes tidligere og nåværende ansettelsesforhold i leverandørbedrifter til Bærum kommune
- dine og andre ansattes næringsvirksomhet utenom Bærum kommune
- dine og andre ansattes private relasjoner til leverandører til Bærum kommune

Som et alternativ til personlige intervjuer med alle ansatte har granskingsutvalget utformet et spørreskjema som sendes ut til alle ansatte i Prosjekt og utbygging, lederne av de øvrige BK Bedrifter samt lederne for IKT – avdelingen, Boligkontoret og Anskaffelsesavdelingen.

Grunnet kort frist til den endelige rapporten skal foreligge ber vi om at utfylt spørreskjema returneres snarest, og senest onsdag 9. mai 2007 kl. 12.00. Det er av stor betydning at alle svarer på undersøkelsen.

Utfylt spørreskjema returneres elektronisk til Morten Mjøsnes i Kommunerevisjonen.

morten.mjolsnes@baerum.kommune.no

Det vil kun være granskingsutvalget som vil behandle svarene og opplysninger som blir brukt, vil bli anonymisert i rapporten. Dersom du har spørsmål eller kommentarer, kan du kontakte Morten Mjøsnes på e-post morten.mjolsnes@baerum.kommune.no eller telefon 67 50 38 56.

Vi takker for at du tar deg tid til å fylle ut skjemaet!

Med vennlig hilsen
Birger Tennø
Granskingsleder

Morten Mjøsnes
Kommunerevisjonen

Ditt forhold til leverandører

	Ja	Nei
a) Har du eller har du hatt, andre arbeidsforhold/drevet egen næringsvirksomhet parallelt med ditt arbeid i Prosjekt og utbygging? (Alle typer involvering i næringsvirksomhet tas med)		
Dersom ja, ber vi deg oppgi arbeidsgiver og/eller navn på næringsvirksomhet samt type næring. Oppgi også tidsrom for arbeidsforholdet/ næringsvirksomheten.		
b) Har du ved egen næringsvirksomhet eller hos nåværende/tidligere arbeidsgiver deltatt i anbudskonkurranse eller inngått kontrakt med din avdeling ?		
Vennligst spesifiser:		

c) Har du ved egen næringsvirksomhet eller hos nåværende/tidligere arbeidsgiver deltatt i anbudskonkurranse eller inngått kontrakt med Bærum kommune ?		
Vennligst spesifiser:		
d) Har du eierandeler/aksjer, annen økonomisk interesse eller verv i foretak innefor bygg og anlegg, entreprise eller håndverkstjenester? Eventuelt innen den leverandørkategori som din avdeling kjøper varer/tjenester fra?		
Vennligst spesifiser:		
e) Har du venner eller nær familie som arbeider i foretak innefor bygg og anlegg, entreprise eller håndverkstjenester? Eventuelt innen den leverandørkategori som din avdeling kjøper varer/tjenester fra?		
Vennligst spesifiser:		
f) Har venner eller nær familie deltatt i anbudskonkurranse, inngått kontrakt eller på annet vis fått oppdrag fra Bærum kommune?		
Vennligst spesifiser:		
g) Har du på fritiden eller for øvrig utenfor rammen av ditt arbeid for Bærum kommune, hatt omgang med ansatte hos eller representanter for leverandører til din avdeling?		
Vennligst spesifiser:		
h) Har du noen gang fått personlige fordeler eller ytelser av økonomisk verdi (gaver, reiser etc.) eller blitt tilbudt dette fra leverandører?		
Vennligst spesifiser:		
i) Er det andre sider ved egen næringsvirksomhet, andre ansettelsesforhold og/eller ditt forhold til leverandører som vi ikke har spurt om, men som du mener kan være av interesse for granskingsutvalget?		
Vennligst spesifiser:		

Andre ansattes forhold til leverandører

	Ja	Nei
a) Vet du om ansatte i din avdeling har eller har hatt, andre arbeidsforhold/ egen næringsvirksomhet parallelt med sitt arbeid i avdelingen ? (Alle typer involvering i næringsvirksomhet tas med)		
Dersom du har informasjon om slike forhold vennligst oppgi navn på ansatt/næringsdrivende og/eller ekstern arbeidsgiver samt type næring vedkomne har tilknytning til. Oppgi også tidsrom for arbeidsforholdet/ næringsvirksomheten.		
b) Vet du om ansatte i din avdeling har eller har hatt, andre arbeidsforhold/egen næringsvirksomhet parallelt med sitt arbeid i Bærum kommune ? (Alle typer involvering i næringsvirksomhet tas med)		
Dersom du har informasjon om slike forhold vennligst oppgi navn på ansatt/næringsdrivende og/eller ekstern arbeidsgiver samt hvilken næring vedkomne har tilknytning til. Oppgi også tidsrom for arbeidsforholdet/ næringsvirksomheten.		
c) Kjenner du til om arbeidsgiveren/den næringsdrivende, beskrevet i spørsmål a og b, har deltatt i anbudskonkurranse eller inngått kontrakt med din avdeling?		
Vennligst spesifiser:		
d) Vet du om ansatte i din avdeling som har eierandeler/aksjer, annen økonomisk interesse eller verv i foretak innefor bygg og anlegg, entrepriser eller håndverkstjenester? Eventuelt innen den leveringskategori som din avdeling kjøper varer/tjenester fra?		
Vennligst spesifiser:		
e) Vet du om venner eller nær familie av ansatte som har vært leverandører til din avdeling ?		
Vennligst spesifiser:		
f) Vet du om ansatte som på fritiden eller for øvrig utenfor rammen av sitt arbeid for Bærum kommune, har hatt omgang med ansatte hos eller representanter for leverandører til din avdeling ?		
Vennligst spesifiser:		
g) Vet du om ansatte i din avdeling som noen gang har hatt personlige fordeler eller mottatt ytelser av økonomisk verdi (gaver, reiser etc.) eller som har blitt tilbudt dette fra leverandører?		
Vennligst spesifiser:		

h) Er det sider ved andre ansattes forhold til leverandører, deres næringsvirksomhet eller tidligere og nåværende ansettelsesforhold vi ikke har spurt om men som du mener er av interesse for granskingsutvalget?		
Vennligst spesifiser:		

Andre kommentarer?

--

Vi takker for at du tok deg tid til å fylle ut spørreskjemaet!